

effectiveness. The main conclusion is that the highest onboarding quality is achieved when these layers are combined into a cumulative system: the knowledge base provides reference support, LMS ensures structured learning, and interactive guidance helps employees perform tasks directly in the digital environment. Such an approach may improve standardization, reduce onboarding errors, and strengthen employee adaptation in digitally intensive workplaces.

References

1. Bilyk O., Mykhalchuk Y. Efficiency of the remote onboarding process. Galic'kij ekonomičnij visnik. 2023. DOI:10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.06.024.
2. Elbawab R. Discovering the Impact of Remote Onboarding on Wellbeing. Proceedings of The 3rd World Conference on Management and Economics. 2022. DOI: 10.33422/3rd.worldcme.2022.06.100.
3. Godinez E. P. Virtual Social Onboarding: Bridging the Gap between Newcomer Adjustment and Workplace Friendships in Virtual Work Teams. Illinois State University, 2023. Theses and Dissertations. No. 1673. URL: <https://ir.library.illinoisstate.edu/etd/1673> (date of access: 18.03.2026).
4. Sani K., Adisa T., Adekoya O., Oruh E. Digital onboarding and employee outcomes: empirical evidence from the UK. Management Decision. 2022. DOI: 10.1108/MD-11-2021-1528.

УДК 338.2:330.341.1:339.137.2

Шацька З. Я., д.е.н., проф.
Київський національний університет
технологій та дизайну

СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У сучасних умовах глобалізації та структурних трансформацій світової економіки забезпечення конкурентоспроможності національної економіки є стратегічним пріоритетом державної політики. Одним із ефективних інструментів досягнення цієї мети виступає концепція смартспеціалізації, яка орієнтована на розвиток інноваційного потенціалу регіонів з урахуванням їхніх унікальних конкурентних переваг.

Смартспеціалізація – це підхід, розроблений Європейською Комісією в рамках ініціативи «Інноваційний союз». Підхід дозволяє ідентифікувати ті галузі економіки, які мають інноваційний потенціал та побудувати взаємовигідне партнерство для їх розвитку дозволяючи регіону посилити власну конкурентоспроможність [1]. Смартспеціалізація передбачає концентрацію ресурсів на пріоритетних напрямках економічної діяльності, що

мають найбільший потенціал для створення доданої вартості та інноваційного розвитку. Важливою складовою цього підходу є процес підприємницького відкриття, який забезпечує взаємодію між бізнесом, науковими установами та органами влади з метою формування ефективних стратегій розвитку.

Реалізація стратегій смартспеціалізації сприяє розвитку регіональних інноваційних систем, формуванню кластерів та активізацію інвестиційної діяльності. Смартспеціалізація на сьогоднішній день є ключовим інструментом політики ЄС, спрямованим на стимулювання інновацій та економічного зростання через ефективне використання регіонального потенціалу [2]. Разом з тим, ефективність цієї політики значною мірою залежить від правильності вибору пріоритетних галузей та відповідності їх реальним і потенційним можливостям регіону [3].

Для України впровадження підходу смартспеціалізації є важливим інструментом підвищення конкурентоспроможності національної економіки, оскільки дозволяє забезпечити більш ефективне використання ресурсів, стимулювати інноваційну діяльність та інтегруватися у глобальні економічні процеси. Особливого значення набуває розвиток таких секторів, як агропромисловий сектор, енергетика та креативні індустрії.

Водночас успішна реалізація смартспеціалізації потребує належного інституційного забезпечення, розвитку інноваційної інфраструктури та узгодженості державної і регіональної політики. Важливими умовами є також підтримка малого і середнього бізнесу, розвиток людського капіталу та забезпечення ефективного фінансування інновацій.

Отже, смартспеціалізація виступає дієвим інструментом підвищення конкурентоспроможності національної економіки, оскільки сприяє її інноваційному розвитку, структурній трансформації та забезпеченню сталого розвитку.

Література

1. Смарт спеціалізація. Український інститут міжнародної політики. URL: <https://www.uiip.org.ua/uk/napiamy/smart-spetsializatsiia>
2. Kogut-Jaworska M., Ociepa-Kicińska E. Do Regional Smart Specialization Strategies Affect Innovation in Enterprises? Sustainability. 2023. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/23/16405>
3. Marrocu E., Paci R., Rigby D., Usai S. Evaluating the implementation of Smart Specialisation policy. Regional Studies. 2022. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00343404.2022.2047915>

УДК 658.7:004.94:621.798

Шацька З.Я., д.е.н., професор,
Стужний О.С., аспірант
Київський національний університет
технологій та дизайну